

© BASEL DE HAAS LEUW

LANGETERMIJNVOORUITZICHTEN VOOR ZUIVEL NOG STEEDS GUNSTIG

Terwijl de melkveehouderij één van de diepste crisissen meemaakt, is het misschien ongeloofwaardig te stellen dat de langetermijnvooruitzichten voor zuivel nog steeds gunstig zijn. Toch voorspelt IFCN dat de wereldmarkt melkprijs voor de periode 2016-2025 gemiddeld 41 US dollar per 100 kg ECM (Energy Corrected Milk) of 35 euro/100 kg melk zal bedragen. – *Roel Vaes, adviseur Rundveehouderij*

Deze voorspelling moet uiteraard genuanceerd en goed geduid worden. IFCN (Internationaal Farm Comparison Network) is een internationaal netwerk met onderzoekers en analisten uit meer dan 40 landen. Deze denktank maakt economische analyses van de zuivelmarkten, melkprijzen en productiekosten wereldwijd. Ze hebben de wereldprijsindicator uitgewerkt om melkprijzen wereldwijd beter te kunnen vergelijken. Deze wordt berekend op basis van de wereldmarktprijzen van boter en magere melkpoeder (35%), kaas en wei (45%) en volle melkpoeder (20%). De wereldmelkprijsindicator wordt uitgedrukt per 100 kg ECM (energie gecorrigeerde melk bij 4% vet en 3,3% eiwit). Dit komt neer op 96,8 liter melk. De wereldmelkprijsindicator stond in april 2016 op 22,2 US dollar voor 100 kg ECM en bereikt daarmee bijna het histo-

risch laagterecord van februari 2009. Toen bedroeg die 19,3 US dollar/100kg ECM. Gelukkig zijn de voerkosten het voorbije anderhalf jaar ook gedaald.

Rentabiliteit

Desondanks is gedurende bijna anderhalf jaar de economische situatie op de melkveebedrijven zeer moeilijk. De IFCN indicator die de melkprijs vergelijkt met de voederprijs staat gedurende deze periode meer dan 10% lager dan zijn

.....
Competitief blijven en je kostprijs onder controle houden worden de belangrijkste uitdagingen.
.....

gemiddelde waarde. De situatie is het meest problematisch in West-Europa, zoals blijkt uit Figuur 1. In 2015 kon minder dan 10% van de West-Europese bedrijven een inkomen genereren uit hun bedrijf. Maar ook in Noord-Amerika en Australië/Nieuw-Zeeland was de rentabiliteit beperkt. Dit zijn dan ook de belangrijkste exporterende regio's waar de wereldmarktprijs een grote invloed heeft op de lokale melkprijsvorming. Wereldwijd zoeken melkveehouders manieren om met de crisis om te gaan. Zo proberen ze hun kasstroom te beheren door kostenbesparing, door private uitgaven of door investeringen en onderhoud uit te stellen. Sommigen proberen een meerwaarde te vinden voor hun melk. In tijden van lage melkprijzen is het meer dan ooit belangrijk om je kostprijs onder controle

te hebben en om te streven naar economische efficiëntie.

Beterschap op korte termijn?

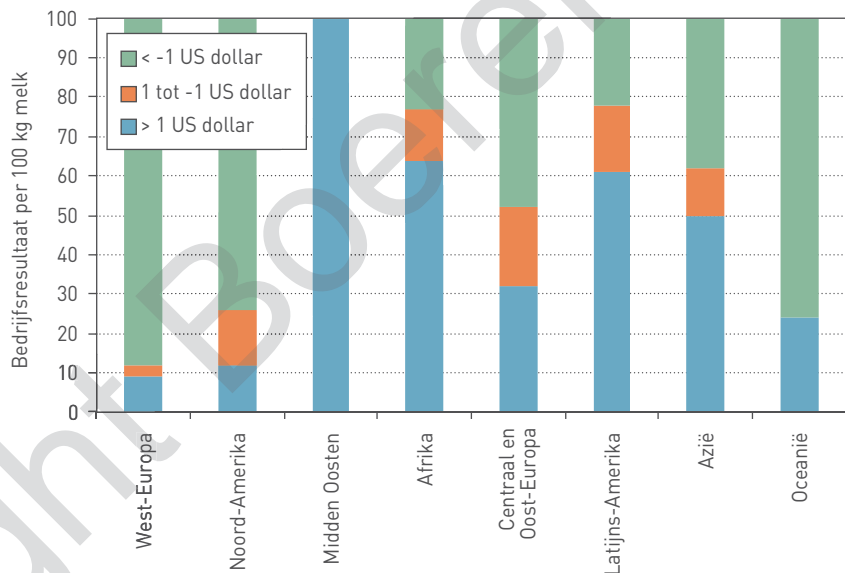
Over de oorzaken van de crisis zijn er al heel wat analyses gemaakt en het is duidelijk dat de prijzen gekelderd zijn als gevolg van een groot en toenemend onevenwicht tussen vraag en aanbod. Daarnaast spelen de lage olieprijsen een belangrijke rol. Ze zetten druk op de koopkracht van zuivel-importerende landen. De vraag is inderdaad wanneer we terug in de richting van dat evenwicht zullen evolueren. Volgens IFCN is het mogelijk dat de melkprijs nog dit jaar terug zal aanzwengelen. Er zijn al tekenen van herstel. Zo zijn de melkprijzen op de *future*-markten voor dit najaar substantieel hoger. Bovendien blijkt de productie in de EU – eindelijk – te reageren op de aanhoudende lage prijzen. Aannemend dat de vraag in 2016 en 2017 een normale groei blijft kennen verwacht IFCN in zijn meest optimistische scenario dat het herstel van de melkprijs een aanvang kent in het derde kwartaal van 2016. Onder het pessimistische scenario start het herstelproces ten vroegste eind dit jaar, of zelfs pas in het begin van 2017. Veel hangt af van de evolutie van de productie de volgende maanden, maar ook van het terug beschikbaar stellen van de stocks. Wanneer deze beredeneerd vrijgegeven worden, zal het herstel van de melkprijs sneller zichtbaar worden.

Gunstige langetermijnvooruitzichten

Voor de periode 2016-2025 voorspelt IFCN een wereldprijs van 41 US dollar/100 kg energie-gecorrigeerde melk, wat neerkomt op een melkprijs van ongeveer 35 EUR/100 kg melk (afhankelijk van de evolutie van de wisselkoers). Deze voorspelling gaat uit van een aantal aannames zoals: de evolutie van de olieprijsen, de groei van de vraag, de langetermijnwisselkoersen en de economische groei. Bovendien gaat IFCN in de berekening van het prijsniveau uit van een evenwicht tussen vraag en aanbod. Bovendien rekenen ze met een scenario waarin de vraag naar melk een normale stijging kent van gemiddeld 2,3% per jaar. Dit is gebaseerd op een toename van de wereldbevolking van 1,2% per jaar en een stijging van de consumptie per persoon van 1,1%. Verder wordt geen rekening gehouden met mogelijk wijzigende consumptiepatronen. Tot slot gaat het scenario uit van normale geopolitieke en economische omstandigheden. Dit zijn 2 zeer bepalende factoren. De vraag is wat normale omstandigheden zijn. Een

Tabel 1 Overzicht van de evolutie in 2005, 2015 en 2025 van de melkproductie, wereldhandel, aanbod- en vraagbepalende factoren - Bron: IFCN

	Eenheid	Cijfers in het jaar			Verandering in 2025 t.o.v. 2015		
		2005	2016 ¹	2025	absoluut	%	wijziging/jaar (%)
Vraag en aanbod melk							
Melkproductie = vraag ²	miljoen ton ECM	657	830	1.038	207,5	25	2,3
Wereldhandel							
Exclusief handel intern in EU28 ³	miljoen ton ECM	41	53	79	26	51	4,2
Aanbod beïnvloedende factoren							
Aantal dieren	miljoen	327	370	405	35	9	0,9
Gemiddelde productie	ton/dier/jaar	1,9	2,1	2,5	0,4	14	1,3
Aantal bedrijven	miljoen	111	121	103	-17,5	-15	-1,6
Gemiddelde bedrijfsgrootte	dieren/bedrijf	2,8	2,9	3,7	0,8	28	2,5
Vraag beïnvloedende factoren							
Wereldbevolking	miljard	6,4	7,3	8,2	0,9	12	1,2
Zuivelconsumptie	kg ME/capita	101	114	127	13	12	1,1
¹ Voorlopig							
² kleine afwijkingen van totale productie en vraag door wijzigingen in stocks							
³ volume verhandeld door lidstaten met overschotten, import van netto importerende lidstaten niet inbegrepen							

Figuur 1 Overzicht van het aandeel melkveebedrijven in verschillende regio's dat in 2015 een inkomen kon realiseren uit hun bedrijf - Bron: IFCN

gemiddelde melkprijs zegt uiteraard iets en niets. Volgens IFCN zijn er op korte termijn grote schommelingen mogelijk rond dit gemiddelde. Dat is ook wat we nu reeds ervaren.

Melkproductie in 2025

Wereldwijd verwacht IFCN tegen 2025 een verdere groei in melkproductie van 25% of 2,3% per jaar. Ook de wereldhandel in zuivelproducten zal nog toenemen met meer dan 50%. Deze groei wordt gerealiseerd door een wereldwijde groei in vraag (toenemende bevolkingsgroei en toenemende consumptie van zuivelproducten per capita) en aanbod (toename van het aantal dieren en de productie per dier). De verwachting is wel

dat het aantal melkveebedrijven met 15% zal afnemen, terwijl dat de gemiddelde bedrijfsgrootte met 28% toeneemt. De grootste groei in productie wordt verwacht in India en Pakistan, maar ook in Europa, de VS, Brazilië, Nieuw-Zeeland en China zal er een substantiële groei in melkproductie komen. In 2025 zal Europa een belangrijke speler op de wereldzuivelmarkt blijven. Er is dus zeker nog een toekomst voor melkveebedrijven in onze regio, maar competitief blijven en je kostprijs onder controle houden worden de belangrijkste uitdagingen voor het volgende decennium. ■